

1886

Հաջաթ 22 Փետրվարի ԵՐՐՈՐԷ ՏԱՐԻ № 25

Խորագրութիւնը ըստ է ամեն օր (բացի տօն օրերից) ժամը 9-ից մինչեւ
2-ը: Յայտարարութիւնները ընդդռնում են ամեն լիզուներով:
Յայտարարութիւնների թափն 21-ի, ընկղամների համար կրկնապատիկ

*) *Stu* («*Stu*») № 24.

ստոյ ըսպէնեբր, որչափ ազգը իւրաքանչիւր անդամ իւր մէջ զօրութիւն պահպանելի որպէս զի չընկճուի խեղ-ութեանց ծանրութեան տակ, այլ շտ կարողանայ բարձր դիրք բռնել միևնոյն ժամանակ հասնել իւր առաւան կամ մինչև անդամ աւելի ծաղ-տալ զրութեան, ինչպէս անհատի, այնպէս և ամբողջ ազգի համար զըծ-ստոյութիւնեբր համարվում են իս-կական փորձաքարեր, որոնց վերայ մենից լաւ վործվում է ողբոյ ամ-բիթիւնը և քնատուր հանձարի փորո-ւնը: Այն ազգը միայն մեծ է, որ չպակիսի վտանգ էլ պատահէր նրան, յսր էլ կտրում իւր անձնական ոյժե-ր և աղբէն աղետան պատերազմի մէջ ներգրէն տատանուըքների երկ-րորդ օրը ուղղում է իւր թիւերը, որ-էս զի նորից սաւառնի այն բարձ-րութեան վերայ, զէպի օրը ձգտում է նա, կամ առաջուց հասել էր նա — արտաբխիւն, որ կրկնապատկում և արաւորում է իւր ջանքը, որպէս զի արողանայ ստիպել այլոց բարգել ի-նն և եթէ կարելի է, այլոց հպատ-ացնել իւր հրաշալիքներին: Եւ ուղի-ր պէտք է ասել, որ նոր ազգերից ոչ կը այն աստիճանի բարդօրացրեց զգայն մեծութեան թէօրեան, ինչ-ս ֆրանսիացիք, որոնք իրենց կան- վերջին տարիներում այնպիսի տա-

ևա մեր օրերից շատ հեռու է, ինչ
դիրք կը ստանայ եւրոպական ազգերի
կեանքը — ոչ ոք չը գիտէ:

Բոլորովին ինձ անհատեօթի կերպով
պատմական միջադարձութիւններէն մե-
ջայ ապագային և ի հարկէ այդ մի-
անտովոր բան համարեալ չէ կարող
որովհետեւ անցեալը և ապագան թէ՛
մեզ միայն թոյլ և կարճատեւ մահա-
նացունելոյն թւում է մի ինչ որ մի-
մանցից անջատուած, ալլասեւ բա-
նոր, սակայն մարդկային կեանքում
նոյն իսկ քառութեան ընթացքով ան-
ցեղանի և ապագան ներդաշնակուած են
միմեանց հետ ամենապարզ կապի-
նով և խօսք չը կայ որ յաւիտեանակ-
նութեան մէջ այդ անցեալը և ապագան
բոլորովին կը ձուլուին միմեանց հետ
Այն, ինչ եւ երեկ, այսօր պատահե-
ցաւ նոյնը կամ ձեռնկերպուած արտա-
յայտում է վաղը, այժմ սրանից յե-
տոյ յաջելով անցեալը կամ ներկայի-
մասին միթէ կարելի է չը մտածե-
ապագայի մասին, որը մեծ մասով
մենք անձամբ մեր ձեռքերով ենք
ստեղծագործում:

ԳԼԱՐ.

Գ. ՄԿՐ.

Խորին յարգանք
Նախագահ խորհրդի՝ Ա. Անանյան
17 փետր.
Թիֆլիս.

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՆԱՆՏԻՍ, 17 փետրվարի.— Այսօր
13-ին քաղաքիս արհեստագործաց դա-
սակարգից ընտրուած իրաւասուներ
հրախլուած ենք թ ժողով հին յա-
նդդարանի դահլճը մեջշաններ իր
ուսուցիչներէն նստակաճ ընտրու-
ածքին (мѣстныя старосты, որ
ընտրուեցաւ մի տարի ժամանակապ-
Յօշմանէս ձարակեանցը

ինձ միանգամայն խոր ցաւ պատ
ճառեց այլ ընտրութեան ժամին պա
տահած մի ղէպը: Երբ մալին չեա
լաւ ղրդ լոյս, ուստի մեծապատիւ իրք
հարկիր բարեհաճեցէք հրատարակել
այս իմ իրկու խօսքը: Այժման նա
խագահ պ. Ղաւմբարեանցը ի ներ
կայութեան պ. Գառնուպետի բանա
լով նիստը հրախրեց բոլոր իրաւա
կաներին իւրաքանչիւր իւր հոգեւորա
պէսի միջոցաւ համաձայն օրինակաւ
սահմանի ընդունել իրդումը եւ ապա
սկսել ընտրութիւնը:

Հայադաւան իրաւաստէնքիս հա-
մար հոգեւոր կառավարութեան կողմը
ընտրուած երդմնեցողիչ արժանապա-
տել Ղազարոս քահանայ Պահլաւունին
ձեռնադրուեց քահանայ Ս. Թադէ-
ւոսեանի փոխարէնը և զինելով Ս. Թադէ-
ւոսեանի փոխարէնը սեղանի վերայ սկսեց
Գործնական Եւրոպական Կրթական

հրդմանցները, Վեռնիկը արտասանե-
 ներկու երեք թառ և ահա ներս մտաւ
 իմ իրաւաւոր Բարութիւն Ղազարե-
 ձեան աշուհում և ընդհատեալով քահա-
 նայի խօսքը սկսեց զոչել. «մանք չենք
 ընդունում այդ քահանային, ուրիշ
 տէրութի կանչեցեք»:

Չը հարկելով պ. զարաւայպեւի քա-
 նեցք զգոհացնելու զարձեալ նա իւրն
 Ե. Լ. ԻՏ. Բ. Ն. Ո. Ն.

եր կրկնուժն Վերջապէս պ. դաժաւա-
պետը դուրս ձգելով՝ նրան ժողովից
առաջարկեց պ. Ղալաժբարեանցին հա-
մաձայն իրաւաւորներին ցանկութեան
մէջ ընտրել այդ եղելութեան մասին ար-
ձանագրութիւն: Երևան վայրէ, ընթեր-
ցողը, թէ՛ որքան անպատուութիւն
պատճառեց այդ ղեպըը մեզ՝ հայա-
դաւան իրաւաւորներին օտարները
մօտ որքան անպատուութիւն նաև մեր
հոգեւորականութեան:

Մենք սպասում ենք, թե արդեօր
կատարում է պ. Ղալամբարենցը պ.
գառառապետի առաջարկությունը, հա-
կառակ դէպքում մենք հայրաւաստե-
նքնս պարտաւորուած պիտի դիմենք
ուրիշ միջոցի:

Հաւատոյ վսեմ նշանակութիւնը չը
ճանաչող Ղազարճեաններն անշուշտ
պէտք է պնտոսին, երբ օրանք յա-

Մատնի բարոյական խրատունութիւնը, Շատերը գուցէ կարծեն, որ Ղազան-
ճեանցը անձնական հաշիւ ունենար
յիշեալ քահանայի հետ, բայց տարա-

Կարգադրար այդ չը լինելուց վերջ՝
 Կարգը սահնդ, Ս. փրկիչ եկեղեցւոյ
 Դիմարան զաւանսյից որն որ լինէր
 Ի լաջը քաննալով մէկն, անշուշտ է
 Ինրա հետ պէտք էր պատահէր այս
 Եղբայրը, վասն զի Ղազարհեանը, ինչ-
 Կէս մեզ հաստատապէս ասում էր, մի
 Ժամ առաջ իրատուած էր զաւանս-
 Կական դասի ռիսնիւթ թշնամի—ան ձ-
 Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ

Կառավարության ղեկավարը պետք է համարձակվի իր խոսքի հետ, քանի որ իր խոսքի միջոցով իրեն հարկադրում է իր քաղաքականությանը, իր քաղաքականությանը՝ իր քաղաքականությանը։

Նազուրթի վարկը և այս ամենը լինում է շտրիչի աջն ասճնաւորութեանն րբ ձգաւում է աղպիսի ամսնաստոր միշնցնիրով թագեցնել իւր վնասաբեր կիրքը և հասնել իւր չար նպատակին։ Սառեցնել փողովաւորը իւր սուրը կրծիցն, աշխատել ոչնչացնել քահանայութիւնը, խռովեցնել հոգեւորական դասը աշխարհականաց հետ տարեօք բողոքականութիւն տարածելու երեւոյթներն չեն։ Որքան ես լսել եմ մեծամեծ քաղաքներում բողոքականաց ճառիկ ուրիշ ազգերի դարձնելու համար, ամենիւր նշանաբանը, նիւթը այն եմ գտել միաբայն։

Հըսելիւում ենք բարձ. հոգ. իշխան-
ուչադրութիւնը այս ճանգամանքը
վերայ և խնդրում, որքան ճաշարու-
ն է, վերականգնել մեր քահանայից պա-
պին և այս լինում է մեր կտորիւն
այն մէջեցաւ, որպիսին խղճէն գործ
է դրած: Մեր քահանաների մէջ կան
այնպիսիք, որոնք պատիւ են իբրում
հոգեբարակաւութեան: Մենք չենք ցա-
ւում, որ միամիտ ժողովուրդը այսօր
անգիտակցաբար գործիք է դարձա-
մի անձնաւորութեան, բայց ցաւում
ենք, որ այդ միամիտների անպնոր
հանդիսացած են իրենք լռեցի փա-
տարան երեսակալուներ !! (իսկպատ-
փատարանի ստուերներ), ողորմելի-
ծառայողներ, դատարկաչիլի երբեմն
վաճառականներ, խեղճուկ ապագայ
ուսուցչացուներ... Ի՞նչ է այս վեր-
ջիններին նպատակը՝ այդ մենք ցոյց
վր տանք շուտով ամի ճառարակաւն
գործընդ) վերնագրով մեր յօդուածի
մէջ:

Իրաւաստ.

୧ ୩ ୨ ୩ ୧ ୩ ୪ ୩ ୪

ԱՆԻՂԻՍ. Pail Mall Gazette» ԼԵ-
րագիրն աստիճանք, օտարերկրեայ
հրէաները, որոնք ոչ մի ազգութեան
չեն պատկանում, մեծ վնասներ և
վնասներ են պատճառում Լօնդօնի
արևելեան ծայրում գտնուող Էստ-Էն-
դա թաղի խնձուկ և չքաւոր ընտելի-
ներին: Այդ հրէաները նեղում են բը-
նակիչներին, դուրս են անում բնա-
կաբաններից և վատ ազդեցութիւն
են գործում նրանց բարոյականու-
թեան վերայ: Եթէ մինչև աշտօրս
այդ ինքնակոչ խորայնացիները ղէմ
ոչ մի միջոցներ չի գործ դրել կառա-
վարութիւնը, պատճառը վերոյիշեալ
թաղամասի խորհրդակիցների համըն-
կրութիւնը և երկիւղն են եղել, որոնք
վախեցել են մի գուցէ մեղադ-
րուել, մի որև նախապաշարմունքի
մէջ: Այս երեք տարուալը ընթացքով
մօտ 15—20 հազար հրէայ գաղութա-
կաններ վերաբնակեցան Էստ—Էնդ
թաղամասում, որոնցից մեծ մասը գաղ-
թել են այստեղ Ռուսիայից և որոնց
անցիլական մարդասէրները բնորոշե-
ցնութիւն և հիւրասիրութիւն են ցոյց
բերում: Շնորհիւ այդպիսի մարդասէր-
ների խեղճ ծովափովը շատ անդ զը-
նութեան մէջ է գտնուում:

«Ind. Belge» ևրօզրէ թղթակիցը
հաստատ աղբիւրներէց հաւատացնում
է, թէ հնկնական դեսպանի արած
անպարտաւորութիւնն է ներկայիսընդ կը
դառնայ Բ. Դրանց լճոտի վերայ աղբի-
ւորութիւն ունեցան, այնպէս որ կարե-
ւոր է կարծել, որ ինչպէս Բ. Դուռը
կարողացաւ մի կերպ վերջաւորու-
թիւն առլ բողաղար-տումնիական հար-
ցին, նոյն կերպով էլ մի խաղաղ վեր-
ջաւորութիւն կը տայ յոյն-թրքական
ուռուխն է անրաւականութիւններին
որոնք այսօրան աղմուկն է սննանցրու-
թութիւն են պատահաւում Եւրոպային

«Köln. Zeit. Լրագրի թղթակիցը
հերկնից հաղորդում է, թէ յունական
պզղի պատերազմական եռանդը և ու
նեն յիմա այն օրից, երբ իմացուե-

յաւ, որ Ղլաղստօնն էլ նոյն քաղաքականութեան է հետեւում, ինչ որ ունէր լորդ Սալիսբորիին։ Այդ տեսակի թուլարարութիւնը պատիւ է բերում յունական քաղաքակրթութեանը։ Թղթակցի առուեթեամբ, Ղլաղստօնը հաստատ լինէ՞լ է մի որ է բաւականութիւն առջ Եւրաստանին, եթէ վերջին հնազանդէ Եւրոպայի կամբին։ Էպիրի մի մասը ստանալու համար Եւրաստանի կողմից արած հարցին Ղլաղստօնը և Բօզբերին պատասխանեցին, թէ այդ հարցը չի կարելի յարուցանել, մինչև որ յունական կառավարութիւնը չը լսէ եւրոպական պետութիւններէ բարի խորհրդին։

Վերոյիշեալ հարցի առթիւ Քրանսիական արտաքին գործերի մինիստր-ընթան կիսապաշտօնական օրդարի («Tempes») հաղորդում է թէ մինչեւ այսօր էլ պետութիւնները հշմտիկ պողովական միջոցներ չեն գործ դրել Յունաստանի դէմ: Յրանսիան ևս իւր կողմից խորհուրդ է տալիս Յունաստանին իրեն զգուշ ու խաղաղ պահել իւր դեռ ևս ոչ մի նաւ չուղարկել Մուդի ծովածոցը, միանալու միւս պետութիւնների նաւախմբի հետ:

«Standard» լրագրին թէ՛հանդիշ հա-
ղորդում են, թէ պարսկական կառու-
թված թիւերը գնել է վահանայով տասն
հազար թնգրանոթ, 4,500 հրացան և
2,500 արիկ պատանդադուռական իրերէն-
սիւր և գործիքներ, որոնք ներկայումս
արդէն ուղարկուած են թէ՛հանու:

«Темпес» Լրագրի Կ. Պօլսի թղթա-
կերը հերքում է այն լուրերը, որ իբր-
թե թիւրքիայի և Պարսկաստանի մէջ
դարեկամական յարաբերութիւններ
խախտուած են և թէ թիւրքերը զրա-
նել են պարսկական Վոշուր քաղաքը
Սլէ ընդհակառակը այդ պետութիւն-
ները յարաբերութիւնները այնքան
առաւ են, որ Սուլթանը Նուզերու-փա-
այի ձեռքով ուղարկում է Զահան Ահ-
մանի-իմտիազը կոչուած շքանշանը

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ն ե ջ ե ց ե ա լ ն ե ր ի զ ո ղ ա ն ա-
լը Ա մ ե ր ի կ ա յ ու մ:—Ամերիկական
բաղրակները հաղորդում են, թե ան-
գլիզիկ տարրի մեծագույն միլիոնները Ալե-
քսանդր Ստիվարտի դաղաժի դիվանի-
սյուն իսկ թաղած օրը գողացան գերեզ-
մանից և չը նայելով ոստիկանու-
թեան խուզարկութեանը, չը կարո-
ւաքան գտնել հանգուցեցալի ոչ գա-
լազը և ոչ մարմինը, իրկար ժամա-
նակ անցնելուց յետոյ, հանգուցեալի
հառանգները մի նամակ ստացան,
որի մէջ դադաղը վերադարձնելու փո-
նա էն պահանջուած է մեծ վարձառ-
ուութիւն: Հանգուցեալի ալրին իսկոյն
խնամեց նամակով պահանջած գումար-
ը և յետ ստացաւ ամուսնու դադաղը,
այս ղէպըը մեծ ազմուկ յարոյց Ամե-
րիկացի բոլոր Միացեալ Նահանգնե-
րու: Երբ մեռաւ ամերիկական հա-
նուստ և երկաթուղիներն թաղաւոր
վազերբիլըը, այն ժամանակ նրա
վազերանները երկրէ-դ կրելով որ
մի գուցէ նրա մարմնին հետ էլ նայն-
էպըը պատահի, հանգուցեալին գերեզ-
մանի վերայ պահապան նշանակեցին,
որը փոխվում է ամեն մի չորս ժա-
նից յետոյ, Հսկողութիւնը աւելի
աատկացնելու համար, գերեզմանի
որս կողմը շինեցին էլէքտրական ղան-
ակներ, որոնք գողը մօտաւարուն պէս
նշում են և աղմուկ են բարձրաց-
ում:

* *

Թ Ղ Թ ա մ Ը ն ե ր : — Դ ե ռ մ ան ա կ ա ն
ռ ա գ ի ր ն ե ի ռ ն Պ ա ր ի զ ի զ զ ր ւ մ ե ն հ ե-
ռ ե խ ա լ ր : « Մ օ տ օ թ ի ր ւ մ ա օ ղ ե ր ա յ ի մ ծ
Խ ա տ ր ո յ ու մ ե ր ի լ ւ ան զ յ ա ղ ի ն ե ր ը ն զ :

Հանտուր դարյոյիմ պատճառեցին հան-
դիսականներին, Հանդիսամիջոցներում
նրանք սկսեցին իրենց գլխավորների
վերայ վիստ թղթախաղը, մինչևան-
գում վարագոյրը բարձրանալուց, յետո
և շարունակեցին խաղը մինչև վերջը,
Արդիհետև այդ մոլեխերի վերայ ապե-
ղութին հ'հանկեցան ոչ հանդիսական-
ների նկատողութիւնները և ոչ էլ ու-
սովակաների խիտ պահանջները, ուս-
տի նրանց տարան թաղապետի մօտ,
Հայց որովհետև այդ ժամանակ հեր-
թապահ աստիճանաւորը զբաղուած էր
մի ինչ գործով, ուստի թղթամոլները
տարկուեցան սպասել նախախնայա-
ւորւած և սկսեցին այս տեղ չշարունա-
լել իրենց վիստը, Նրբ նրանց ներ-
կայացորին կօմիսարին, նրանցից կու-
պեր անուշով մինը տուեց հետեւեալ
առաջատուութիւնը. «Այս այնքան սիրով
եմ վիստ խաղար, որ պատիւի դնայրս
ժամանակ խաղուն էմ ջաւուրս հետս
հեղութներն, երբ հայրս մեռաւ, կը
մեռնէի և ես սովից, եթէ մինչև գե-
նդեմանատան հասնելս վիստ չը խա-
ղայի կտաքի մէջ, կօմիսարը նրան լը-
սելուց յետոյ առաց. «Գնացէ՛ք պա-
տիւններ, ձեզ հաղկաւոր է, ուղարկել
պէտքի մօտ և ոչ թէ դատաւորի»:

Մենք ի վա կան կենք ի կանոնները: Հիմնաւորապէս ունեւնասիրիբ գործը: Հաստատ կաց գործիդ և մի իրովիրիդ պարագամունքդ: Այլ խառն ամեն բան չուտ գործել միայն մի աստալիր: Քու բոլոր գործերուն սիրտեմատիկապէս վարվիր: Սկսած գործը վերջացուր: Այս օրուայ կտարած մի գործդ արժէ վարդաւան երկուսին: Նաեւ խորհուրդներ մի լսիր այլ երկիր անկախ: Հաստատ կաց որոշած լճովը և եղբի ամեն բանում: ճիշտ և խառնակը երբեք անգործ մի: լինիր այլ աշխատիր դիտով ու ձեռներով: Քիչ նրանք ճանգագտանան միայն քիչ բամանակ: Մեծանոցի և հեղաբարոյեան ղեկի ամենքը թէ խօսքով և թէ բերքով: Միշտ քչից սկսիր: Օգնիր քեզ արքայ ճանապարհով: զնապարհներն արարծր դիրք ունեցողքդ մի ժամանակ տողդ դիրք ունենի: Մի ձգտու իմ օգուտնաւուր, որովհետեւ չափաւոր և ճիշտ օգուտը բարեւոքում է մարտու կեցութիւնը: Մտածիր միշտ թէ ինչ եւ խօսում, միայն չը մոռաճաճ խմբիներն են խօսում: Յիշիր որ մտաւորաւթիւններդ միայն քեզ են պատահում: Իսկ իօսքերդ լինում են այնչդ բաժին:

«Tägliche Rundschau» ըրագրին ազդողում են, թէ Բէլգիայում Բրիւսելի համալսարանի խորհուրդը վճռեց, որ Բէլգիական օրինդական բոլոր զըպոցներում պարտաւորեցնեն աշակերտահիւններին սովորել կերակուր պատաստելու Մտադիր են այդ արհեստը սովորեցնելու հէ թէ միայն տեսաստապէս այլ նաև գործնականապէս։ Սակաւոր ուշադրութիւնը պիտի դարձնեն պաշարեղէն առնելու վերայ։ Իմա՛ւ դնելու ժամանակ որոշել պաշարեղէնը վատից, ջուկել միի թարմ կեակութիւն համար։ և այդի՛ն Աւելացնել բագրի մէջ մտահանոցի և տունավառանոցի ընտանեկան տոմարագիւթեթեան» ուսումը։ Մրագրի այս նութիւնը պիտի գործադրուի նաև օրինական բարձրագոյն դպրոցներում։ Աշակերտահիւններին խոհարարութեան արհեստը գործնականապէս ուսուցանելու համար օրինդական դպրոցներում կը շինուին խոհանոցներ, ուր և գործնականապէս կաւանդուեն աշակերտահիւններին խոհարարութեան արհեստը։

* * *
 Առանց օտարերի և բազում-
 րի մի մարդ, Պարիզի հասար-
 ակյունը ներկայումս չստ հետաքր-
 րուած է իւր օտարական մի նորերե-

Типографія М. Д. Ротиніанцъ и К^о. Гол. пр., д. № 41.